

MARX, E.M.M.

‘N ONDERSOEK NA DIE PROBLEMATIEK
VAN INLIGTINGGELETTERDHEID BY DIE
GEHOORGESTREMDE PERSOON IN SUID-AFRIKA

M.(BIBL) UP 2000

**'N ONDERSOEK NA DIE PROBLEMATIEK VAN
INLIGTINGGELETTERDHEID
BY DIE
GEHOORGESTREMDE PERSOON IN SUID-AFRIKA**
deur
ESTELLE MARIA MAGDALENA MARX

Verhandeling voorgelê ter vervulling van die vereistes
van die graad vir
Magister Artium
met spesialisering in Biblioteekkunde
in die Departement Inligtingkunde

Fakulteit Geesteswetenskappe

Universiteit van Pretoria

Oktober 2000

STUDIELEIERS:

PROF J.J.BRITZ : DEPARTEMENT INLIGTINGKUNDE
PROF S.R. HUGO : DEPARTEMENT KOMMUNIKASIEPATOLOGIE

Ek wil graag hierdie tesis opdra aan my man Corrie, my dogters Susan en Marié en aan my oorlede ouers, Mn. D.Z. Maré en Mev. Susan Maré vir hul aansporing, liefde, ondersteuning en geloof in my as mens ten spyte van my gehoorgestremdheid.

“Maar as ek ‘n taal nie ken nie, sal die een wat dit praat, vir my onverstaanbaar wees en ek vir hom” (1 Kor 14:11). Nuwe vertaling.

ERKENNINGS:

Die outeur wil graag die volgende persone bedank:

- Prof. J.J. Britz vir sy positiewe bydrae, advies, leiding en aanbeveling. Hy was ‘n inspirasie vir my gedurende my voor-en nagraadse studie.
- Prof. S.R. Hugo van Kommunikasiepatologie vir haar positiewe bydrae, verskaffing van navorsingsmateriale, behulpsaamheid en begrip.
- Mev. N. Venter, vir samesprekings en verskaffing van addisonele navorsingsmateriale

OPSUMMING

Die problematiek van inligtinggeletterdheid by die Suid-Afrikaanse gehoorgestremde persoon.

NAAM : Estelle Maria Magdalena Marx

LEIER : Prof J.J.Britz

MEDELEIER : Prof S.R. Hugo

DEPARTEMENT: : Inligtingkunde en Kommunikasiepatologie

GRAAD : M(BIBL)

Hierdie studie het weens die leemte in die huidige stand van kennis, aanleiding gegee tot die ondersoek na die “*problematiek van inligtinggeletterdheid by die Suid-Afrikaanse gehoorgestremde persoon*”

In ‘n poging om hierdie vraag te beantwoord, is ‘n teoretiese studie uitgevoer.

Die teoretiese studie het die rol van inligtinggeletterdheid bestudeer aangesien inligting deur al die sintuie soos hoor, luister, kommunikasie, sien en voel, verkry word. Die Suid-Afrikaanse gehoorgestremde persoon, veral diegene gebore met ‘n gehoorverlies beskik nie soos die horende persoon oor die gehoorsintuig om inligting te bekom nie.

Die tesis fokus op die belangrikheid van verkryging van inligting en inligtingsvaardighede, met die doel om die gehoorgestremde persoon sevlak van inligtinggeletterdheid te verhoog. Die hoofdoel is om riglyne daar te stel vir die opstelling van ‘n *inligtingsopvoedingsprogram* waardeur dievlak van inligtinggeletterdheid by gehoorgestremdes ondersoek en verhoog kan word.

Die tesis fokus op die volgende:

- Terminologie rakende gehoorgestremdheid soos die graad en erns van verlies, die tydperk toe die gehoorverlies vasgestel is, opleiding en die rolpersone wat 'n belangrike invloed op die gehoorgestremde persoon se lewe het.
- Terminologie rakende *inligtinggeletterdheid*, soorte inligting wat benodig word, die ontwikkeling van inligtingsvaardighede en aspekte daaraan verbonde.
- Die belangrikheid van *inligtinggeletterdheid in die gehoorgestremde persoon se lewe*, die invloed daarvan op die samelewing, die toepassing van tegnologie en hulpmiddels en die vaardighede wat benodig word alvorens die gehoorgestremde persoon as inligtinggeletterdbeskryf kan word.
- Die voorstelle van 'n *inligtingsopvoedingsprogram* is gebaseer op uitkomsgebaseerde onderrig wat 'n rol speel in die Suid-Afrikaanse gehoorgestremde persoon as 'n volwassene ter wille van verkryging van onafhanklikheid, professionele bekwaamhede en aanpassing in 'n horende wêreld. Dit vereis 'n verandering in die *Suid-Afrikaanse opvoedingsisteem* waar die gehoorgestremde persoon, veral diegene wat die orale taal aanwend, geleenthede kan bekom om ook in die hoofstroom te kan inskakel. Aanpassing, aanvaarding en begrip van die gehoorgestremde persoon is van uiterste belang. Inligting, kennis, waardes en houdings vorm die basis van inligtingsopvoeding.
- Daar word in die tesis aandag geskenk aan die *kognitiewe gebaseerde leerproses, lewenslange verkryging van kennis en kritiese denke* wat die Suid-Afrikaanse gehoorgestremde persoon moet bekom, eers deur die verkryging van *geletterdheidsvaardighede* soos lees, skryf, praat en luister. Daarna volg die *inligtinggeletterdheidsaspekte* soos die verkryging van inligting, keuring, analise, prosessering en toepassing van inligting.

In die inligtingsopvoedingsprogramme word die volgende aspekte ook beklemtoon soos:

- Die analise van die gehoorgestremde persoon self.
- Bestudering van die leeromgewing.
- Aanwending van beskikbare programme, onderrigmetodes, media en hulpmiddels.
- Die evaluasie van die gehoorgestremde persoon en die inligtingsopvoedingsprogram.

Belangrike implikasies vir die praktyk en verdere navorsing spruit voort uit die *gevolgtrekkings, aanbevelings en riglyne vir verdere onderzoek* van hierdie studie. Daar is bepaalde verlangde uitkomste wat die gehoorgestremde persoon moet bereik ten einde 'n sinvolle en effektiewe bydrae in die samelewing te kan lewer. Dit word gedoen deur die onderrig op praktykgerigte situasies te baseer in die Suid-Afrikaanse opvoedingsisteem. Sekere didaktiese stappe moet gevolg word, aangesien Suid-Afrika al meer gelyke regte in die vooruitsig stel vir alle persone, hetsy gehoorgestremd of andersins gestremdhede. Die Suid-Afrikaanse gehoorgestremde persoon moet dus aangemoedig word om onafhanklik te dink en te funksioneer in 'n snelgroeende inligtingssamelewing.

SUMMARY

TITLE : The problematics of information literacy for the South African hard of hearing person

NAME : Estelle Maria Magdalena Marx

SUPERVISOR : Prof J.J. Britz

: Prof S.R.Hugo

DEPARTMENT : Information and Communication Pathology

DEGREE : M (LIBR)

Due to the gaps in the present state of knowledge, this study leads to investigate the “*problematics regarding the state of information literacy of the South African hard of hearing person*”.

In an attempt to answer this question, a theoretical study was performed.

Because information is required through all the senses like hearing, listening, communication, seeing and feeling, the theoretical study concentrates on the role of information literacy because information is necessary. The South African hard of hearing person, especially those born with a hearing loss, does not possess the hearing sense to acquire information like the hearing person.

The thesis focuses on the importance of acquiring information and information skills in order to improve the hard of hearing person’s level of information literacy. The main purpose of the thesis is to suggest guidelines for the drafting of an information education programme through which the level of information literacy of the hard of hearing person can be investigated and raised.

The thesis focuses on the following aspects:

- Terminology regarding *hearing loss* like the degree and severity of the hearing loss, the onset of hearing loss, training and the role of persons playing an important part in the life of the hard of hearing person.
- Terminology regarding *information literacy*, kinds of information that is needed, the development of information skills and relevant aspects.
- The importance of *information literacy in the life of the hard of hearing person*, its influence on the society, the application of technology, aids and the skills that are needed before the hard of hearing person can be described as an information literate person.
- The suggestions of an *information education programme* is based on outcomes based education that plays a role in the South African hard of hearing person's adult life for the sake of obtaining independence, professional skills and adjustment in a hearing world. This requires a change in the *South African education system*, where the South African hard of hearing person, especially those proficient in the oral language, can obtain opportunities to be also included in the mainstream. Adjustment, acceptance and understanding of the hard of hearing person are of crucial importance. Information, knowledge, values and attitudes form the basis of information education.

In the thesis, attention has been given to the *cognitive-based learning processes, lifelong acquisition of knowledge and critical thoughts* that the South African hard of hearing person has to acquire, firstly through obtaining *literacy skills* like reading, writing, talking and listening.

Secondly by acquiring *information literacy skills* like the acquisition of knowledge, selection, analysis, processing and application of information.

In the information education programme, the following aspects are also being attended to:

- Analysis of the hard of hearing person.
- Analysis of the study environment.

- The application of available programmes, teaching methods, media and aids.
- Assessment of the hard of hearing person and the information education program being used.

From the *conclusions and suggestions* of this study, important implications for the practice and further research have arisen. There are specific desired outcomes that the hard of hearing person should acquire in order to make sensible and effective contributions to the society. This can be achieved by basing the education on practice-orientated situations in the South African education system. Certain didactic steps should be followed, because South Africa is putting more and more emphasis on similar rights for all persons, regardless of handicaps or disabilities. The South African hard of hearing person should therefore be encouraged to think and act functionally in a fast-growing information society.

SLEUTELTERME

- Inligting
- Inligtinggeletterdheid
- Inligtingsopvoeding
- Inligtinggeletterde persoon
- Inligtingsvaardigheid
- Doof
- Hardhorend
- Gehoorgestremd
- Lees
- Onderrigstrategieë

INHOUDSOPGawe

EKSERP	
SLEUTELTERME	
LYS VAN TABELLE	
LYS VAN FIGURE	
HOOFSTUK 1	
INLEIDING EN AFBAKENING VAN DIE TERREIN	1
1.1 INLEIDING EN AGTERGROND TOT STUDIE	1
1.2 SENTRALE PROBLEEMSTELLING	4
1.3 HUIDIGE STAND VAN NAVORSING	5
1.3.1 TEMAS WAT NAGEVORS IS	6
1.3.2 AARD EN OMVANG VAN NAVORSING	8
1.3.3 AKTUALITEIT VAN TEMA	8
1.3.4 LEEMTES IN DIE BESTAANDE NAVORSING	9
1.4 DIE DOEL EN OOGMERKE VAN DIE STUDIE	11
1.5 METODOLOGIE	12
1.6 AFBAKENING VAN DIE TERREIN	13
1.7 BEGRIPSONSKRYWING	14
1.7.1 DIE GEBRUIK VAN DIE KONSEP <i>INLIGTING</i>	14
1.7.2 DIE KONSEP VAN <i>INLIGTINGGELETTERDHEID</i>	15
1.7.3 DIE KONSEP VAN <i>INLIGTINGSOPVOEDING</i>	16
1.7.4 DIE <i>INLIGTINGSGELETTERDE PERSOON</i>	16
1.7.5 DIE <i>INLIGTINGSVAARDIGHEID</i>	17
1.7.6 DIE BEGRIP <i>GEHOORVERLIES</i>	17
1.7.7 ONDERSKEID TUSSEN BEGRIPPE <i>DOOF</i> , <i>HARDHOREND</i> EN <i>GEHOORGESTREM</i>	17
1.7.8 LEES	18
1.8 HOOFSTUKINDELING	18

HOOFSTUK 2

PERSONE MET 'N GEHOORVERLIES	20
2.1 AGTERGROND	20
2.2 ALGEMENE KENMERKE VAN PERSONE MET 'N GEHOORVERLIES	23
2.2.1 PLEK VAN LETSEL	23
2.2.1.1 <i>Konduktiewe gehoorverlies</i>	24
2.2.1.2 <i>Sensories-neurale verlies</i>	25
2.2.1.3 <i>Gemengde verlies</i>	26
2.2.2 GRAAD EN ERNS VAN DIE GEHOORVERLIES	27
2.2.3 STADIUM VAN GEHOORVERLIES	30
2.2.4 OMGEWING EN AARD VAN HULP	31
2.3 ONTWIKKELINGSASPEKTE WAT KENMERKEND IS VAN PERSONE MET 'N GEHOORVERLIES	32
2.3.1 DIE PERSOON MET 'N GEHOORVERLIES	32
2.3.2 DIE KERNPROBLEEM VAN GEHOORVERLIES EN DIE INVLOED DAARVAN OP TAAL EN KOMMUNIKASIE	34
2.3.3 SEKONDêRE PROBLEME	36
2.3.3.1 <i>Spraak van die persoon met 'n gehoorverlies</i>	36
2.3.3.2 <i>Persoonlike en emosionele probleme</i>	38
2.3.3.3 <i>Intellektuele en kognitiewe probleme</i>	39
2.3.3.4 <i>Opvoedkundige probleme</i>	39
2.3.3.5 <i>Sielkundige en psigologiese profiel</i>	40

2.3.4 INVLOED VAN GEHOORVERLIES OP DIE INDIVIDU SE OMGEWING	41
2.3.4.1 <i>Die makro-omgewing</i>	41
2.3.4.2 <i>Die mikro-omgewing</i>	44
2.3.4.3 <i>Sosiaal</i>	44
2.3.4.4 <i>Beroep</i>	45
2.3.5 SAMEVATTING	46
2.4. SLOT	47

HOOFSTUK 3

INLIGTINGGELETTERTDHEID	49
3.1 DOEL VAN DIE HOOFSTUK	49
3.2 DIE INHOUDELIKE STRUKTURERING	49
3.3 INLIGTINGGELETTERTDHEID	50
3.3.1 AGTERGROND	50
3.3.2 SOORTE INLIGTING WAT BENODIG WORD	52
3.3.3 VORME WAARIN INLIGTING KAN VOORKOM	52
3.3.4 INLIGTING EN INLIGTINGBEHOEFTES IN DIE SAMELEWING	52
3.3.5 DIE VERBAND TUSSEN INLIGTING EN GELETTERTDHEID	53
3.3.6 'N ONGELETTERDE PERSOON	56
3.4 DIE INLIGTINGGELETTERDE PERSOON	57
3.4.1 AGTERGROND	57
3.4.2.1 <i>Waardes en houdings</i>	57
3.4.2.2 <i>Inligtingsvaardighede</i>	58
3.4.2.2.1 <i>Agtergrond</i>	58
3.4.2.2.2 <i>Kenmerke van inligtingsvaardighede</i>	58
3.4.2.2.3 <i>Kriteria waaraan vaardighede moet voldoen</i>	59
3.4.2.2.4 <i>Samevatting</i>	62
3.4.2.3 <i>Kennis</i>	63

3.4.2.4	<i>Samevatting</i>	64
3.5	FAKTORE WAT INLIGTINGGELETTERDHEID BEÏNVLOED	65
3.5.1	PERSOONLIKHEIDSINVLOEDE	65
3.5.2	KOGNITIEWE EN INTELLEKTUELE VAARDIGHEDE	65
3.5.3	OMGEWINGSINVLOEDE	68
3.5.4	FISIOLOGIESE INVLOEDE	70
3.6	ROL VAN BIBLIOTEKE EN INLIGTINGSENTRA TEN OPSIGTE VAN INLIGTINGGELETTERDHEID	70
3.7	SAMEVATTING	72
3.8	INLIGTINGOPVOEDINGSPROGRAMME	73
3.8.1	DOEL VAN INLIGTINGOPVOEDINGSPROGRAMME	74
3.8.2	AANBIEDERS VAN INLIGTINGOPVOEDINGSPROGRAMME	75
3.8.3	INHOUD VAN INLIGTINGOPVOEDINGSPROGRAMME	76
3.8.4	BELANGRIKE VERANDERLIKES WAARAAN INLIGTING-OPVOEDINGSPROGRAMME MOET VOLDOEN	77
3.8.5	SAMEVATTING	79
3.9	VOORDELE VAN INLIGTINGGELETTERDHEID	79
3.10	SAMEVATTING	81
3.11	SLOT	83

HOOFSTUK 4

INLIGTINGGELETTERDHEID EN DIE GEHOORGESTREMDE	84
4.1 DOEL VAN DIE HOOFSTUK	84
4.2 DIE BELANG VAN INLIGTINGGELETTERDHEID VIR GEHOORGESTREMDES	84
4.3 BELANGRIKE VERANDERLIKES TEN OPSIGTE VAN INLIGTING-GELETTERDHEID VIR GEHOORGESTREMDES	85
4.3.1 TAALVAARDIGHEID	86
4.3.2 LEESVAARDIGHEID	88
4.3.3 KOMMUNIKASIE EN VERBAND TUSSEN TAAL-LEES-KOMMUNIKASIE	99
4.3.4 SKRYFVAARDIGHEID	101
4.4 ASPEKTE WAT ONTWIKKEL MOET WORD OM INLIGTINGGELETTERDHEID BY GEHOORGESTREMDES TE VERBETER	103
4.4.1 LEESVAARDIGHEID	103
4.4.2 LEERVERAARDIGHEID	106
4.4.3 INLIGTINGSONTSLUITING	108
4.4.4 ROL SPELERS WAT 'N INLVOED UITOEVEN OP DIE INLIGTINGGELETTERDHEID VAN GEHOORGESTREMDES	108
4.4.4.1 <i>DIE ONDERSKEIE ROLSPELERS</i>	109
4.4.4.2 <i>SAMEVATTING</i>	113
4.5 VOORDELE VAN INLIGTINGGELETTERDHEID VIR DIE GEHOORSTREMDE PERSOON	115
4.5.1 KATEGORIEË VAN INLIGTINGGELETTERDHEID WAT VOOR-DELIG KAN WEES VIR GEHOORGESTREMDES	115
4.5.2 SPESIFIEKE VOORDELE VIR GEHOORGESTREMDES	116

4.6 DIE GEHOORGESTREMDE PERSOON SE PROSES TOT INLIGTING-GELETTERDHEID	118
4.6.1 AGTERGROND	118
4.6.2 GEBIEDE VAN ONTWIKKELING	119
4.6.3 FAKTORE WAT DIE ONTWIKKELINGSPROSES STREM	120
4.7 SAMEVATTING	124

HOOFSTUK 5

RIGLYNE VIR 'N INLIGTINGSOPVOEDINGSPROGRAM VIR GEHOORGESTREMDES	128
--	-----

5.1 INLEIDING EN DOEL VAN HOOFSTUK	128
5.2 INHOUDELIKE STRUKTURERING	128
5.3 VEREISTES VAN 'N INLIGTINGSOPVOEDINGSPROGRAM VIR GEHOORGESTREMDES	128
5.3.1 DOELWIT VAN INLIGTINGSOPVOEDINGSPROGRAM	128
5.3.2 VERANDERLIKES WAT IN AG GENEEM MOET WORD BY DIE OPSTEL VAN 'N INLIGTINGSOPVOEDINGSPROGRAM VIR GEHOORGESTREMDES	129
5.3.2.1 <i>Intervensieprogram</i>	129
5.3.2.2 <i>Geskikte leeromgewing of lokaliteit</i>	132
5.3.2.3 <i>Samevatting</i>	132
5.3.3 BESTUDERING VAN OPVOEDKUNDIGE EN OPLEIDING-SISTEEM	133
5.3.3.1 <i>Verband en beginsels van teorie, kurrikulum, instruksie en toetsing</i>	133
5.3.3.2 <i>Verkrywing van 'n lewenslange leer-benadering</i>	133
5.3.3.3 <i>Kognitiewe aspekte en kritiese denke</i>	134
5.3.3.4 <i>GROEN-en WITSKRIF van Suid-Afrika</i>	135

5.3.3.5	<i>Samevatting</i>	138
5.4	INHOUD VAN 'N INLIGTINGSOPVOEDINGSPROGRAM VIR GEHOORGESTREMDES	138
5.4.1	DIE ONTWERP VAN 'N INLIGTINGSOPVOEDINGSPROGRAM	138
5.4.2	INHOUDSGEBASEERDE EN/OF INHOUDSGEBASEERDE ONDERRIG	138
5.4.3	PRAKTYKGERIGTHEID VAN DIE INLIGTINGSOPVOEDINGS-PROGRAM	142
5.5	ONDERRIGSTRATEGIEË	144
5.5.1	FORMELE OF INFORMELE ONDERRIGSTRATEG	144
5.5.2	BELANG VAN GELLETTERDHEID EN INLIGTINGGELETTERD-HEIDSASPEKTE	146
5.5.3	TOEPASSING EN AANWENDING VAN METODES, TEGNIEKE, HULPMIDDELS EN STUDIEMETODES	147
5.5.4	SAMEVATTING	149
5.6	FAKTORE WAT DIE SUKSES VAN INLIGTINGSOPVOEDINGS-PROGRAM BEPAAL	150
5.6.1	PERSONEELVAARDIGHEDE MET BETREKKING TOT GEHOORGESTREMDES	150
5.6.2	AANWENDING VAN ADDISIONELE PROFESSIONELE KUNDIGHEID	151
5.6.3	AANWENDING VAN BESIKKBARE INLIGTINGSOPVOEDINGS-PROGRAMME	153
5.6.4	LENGTE EN VERSTAANBAARHEID VAN DIE INLIGTINGSOP-VOEDINGSPROGRAM	153
5.6.5	GESIKTE LEEROMGEWING	154
5.6.6	GEHOORGESTREMDES SE INGESTELDHEID	154
5.6.7	EVALUERING VAN DIE INLIGTINGSOPVOEDINGSPROGRAM	155
5.6.8	SAMEVATTING	156

Figuur 4.2:	Kommunikasieproses in verhouding tot geletterdheid	90
	(Sampson, 1991:14)	
Figuur 4.3:	“Bottom-up” leesmodel (Webster, 1986:104)	94
Figuur 4.4:	“Bottom-up” leesmodel (Wray en Medwell, 1991:98)	94
Figuur 4.5:	“Top-down” leesmodel (Webster, 1986:113)	95
Figuur 4.6:	“Top-down” leesmodel (Wray en Medwell, 1991:99)	96
Figuur 4.7:	Verhoudingsproses (Webster, 1986:106)	96
Figuur 4.8:	Aktiwiteite wat verband hou met voorlees (Smith, 1994:115)	105
Figuur 4.9:	Ontwikkelingsvereistes (Boon, 1992a: 66)	119
Figuur 5.1:	Besluite oor interventionskeuses (Tye-Murray, 1999:389)	130
Figuur 5.2:	Inligtingsprosesesseringsmodel (Fraser <i>et al.</i> 1996:42)	143
Figuur 5.3:	Onderrigstrategieë (Cutlip, 1988:44)	144
Figuur 5.4:	Onderrig-en leerprogramme (Bader in Hull, 1998:145)	145

TABELLE

Tabel 3.1:	Prosesse en kognitiewe vlakke (Eissenberg & Berkovitz, 1990:12)	60
Tabel 4.1:	Rolspelers (Neyhuss & Austin, 1978:362)	109

HOOFSTUK 6

GEVOLGTREKKING EN AANBEVELINGS	158
---	------------

BIBLIOGRAFIE	164
---------------------------	------------

LYS VAN FIGURE EN TABELLE

FIGURE

Figuur 2.1: Die opvoedkundige terrein van die gehoorgestremde kind (verwerk uit Johnson, 1987 in Hugo, 1987:5)	22
Figuur 2.2: Soorte gehoorverlies (Boothroyd 1982:4 in Hugo en Cummings, 1987:4)	24
Figuur 2.3: Gemiddelde konduktiewe verlies in die regteroer (Hugo, 1987:47)	25
Figuur 2.4: 'n Ernstige sensories-neurale gehoorverlies (Hugo, 1987:47)	26
Figuur 2.5: Gemengde gehoorverlies (Hugo, 1987:48)	27
Figuur 2.6: Grade van gehoorverlies (verwerk uit Hugo, 1987:4)	28
Figuur 2.7: Graad van gehoorverlies met gepaardgaande implikasies (Verwerk uit Hugo, 1987:45)	29
Figuur 2.7: Faktore wat persone met 'n gehoorverlies beïnvloed (Verwerk uit Johnson, 1987: 242 in Hugo 1987:1, 5)	30
Figuur 2.8: Die kommunikasieproses (Verwerk uit Hugo, 1987:37)	36
Figuur 2.9: Diversiteit. (Loden en Rosener, 1991:18-21)	43
Figuur 3.1: Funksionele geletterdheid (Wagner en Puchner, 1991:120)	54
Figuur 3.2: Die denkproses (California Media and Library Educators Association (CMLEA), 1994:5)	59
Figuur 3.3: Stappe in die navorsingsproses (CMCA, 1994:6)	61
Figuur 3.4: Inligting en ontwikkeling (Boon, 1992:65)	63
Figuur 4.1: Sosio-sielkundige standpunt van die taalproses (Sampson, 1991:311)	88